

Halena platinea Frr. (Svajcz, Piemont, Francia- és Szászország). Csepregről.

Nonagria dissoluta var. *arundineta* Schmidt. (Svajcz, Német- és Oroszország stb.) Temesvárról.

Tapinostola fulva ab. *fluxa* Frr. (Közép-Európa stb.) Aradról.

Leucania straminea Tr. (Közép- és Észak-Németország, Korsika, Ural). Tokajból.

Xanthodes malvae Esp. (Spanyolország, Szicília, és Staudinger szerint Magyarország is) Verseczről.

Acontia moldavicola H.-S. (Görögország, Dalmácia és Moldva). Csikszeredáról.

Thalpochares ostrina var. *carthami* H.-S. (Közép-Európa, déli Németország, a törzsfaj Fiuménál is). Mehádiáról.

Acidalia filicearia H.-S. (Déli Németország, Ausztria stb.) Sopronból.

Gnophos asperaria Hb. (Spanyol- és Franciaország, délkeleti Németország és Dalmácia) Horvátországból.

Végül enlíltendő az *Inò Geryon* Hb. melyet 1899. július havában a budai hegyek közt magam fogtam, és mely ezidáig Angol- és Németországból és Alsó-Ausztriából volt ismeretes.

Coleopterologiai jegyzetek.

Irta Csiki Ernő.

1. Újabb időben Bernhauer¹⁾ a Staphylinidákhoz tartozó *Leptusa* nemet tette tanulmány tárgyává, mely alkalommal a M. Nemzeti Múzeum összes anyagát is áttanulmányozta. Tanulmányai igen érdekes eredményre vezettek, így kimutatta, hogy sok eddig *Leptusa*-nak gondolt faj egészen más nembe tartozik, továbbá a hazai anyagot is revideálván lehetővé tette, hogy a magyar fauna-katalogusban²⁾ levő néhány adatot helyreigazítsak.

Mindenekelőtt a *Leptusa gracilis* Erichs. a *Tachysida*, *L. infirma* Weise és *arida* Epph. a *Geostiba* nembe tartoznak.

A *Leptusa ruficollis* Er.-nál említett és Bogláráról származó példány = *Leptusa secreta* Bernh. A *L. piceata* Rey koritnyiczai példánya = *Geostiba infirma* Weise. *Leptusa cuneiformis* Kr.

¹⁾ Verh. zool.-bot. Ges. Bd. 50. p. 399—432. (1900.)

²⁾ Fauna Regni Hungariae. Coleoptera. 1897. p. 56.

csak a gömörmegeyi Királyhegynél fordul elő, a többi termőhelyről származó állat közül a kőszegi *Poromnusa prociua* Er., a többi pedig *Leptusa puellaris* var. *sudetica* Lockay-ra vonatkozik. A *Leptusa flavicornis* Brancsik nevű faj termőhelyei részben szintén a *Leptusa puellaris* var. *sudetica*-ra vonatkoznak.

Ezeket kívül azonban pótlások is vannak, mert néhány a faunára új állat is találtatott, ezek: *Leptusa ruficollis* Er. var. *Ludyi* Epph., *L. secreta* Bernh., *L. puellaris* Hampe var. *sudetica* Lock., és *L. piceata* var. *abdominalis* Motsch.

Tekintetbe véve fentebbi pótlásokat és javításokat a magyarországi *Leptusa*-fajok jegyzéke és elterjedése következőleg állítható össze:

1. *fuliginosa* Aubé — Bihar-m.: Remeecz.
2. *angusta* Aubé — Budapest, Bihar-m., Oncsásza, Mármaros, Kis-Torony, Kisdisz nád, Mehádia, Szlavonország.
3. *haemorrhoidalis* Heer — Mármaros, Rahó, Mehádia.
4. *ruficollis* Er. — Péczel, Zircz.
- 4a. — var. *Ludyi* Epph. — Kapella.
5. *secreta* Bernh. — Boglár (Somogy).
6. *Bodemeyeri* Epph. — Dél-Magyarország.
7. *carpathica* Weise — Mármaros, Keleti Kárpátok, Erdélyi havasok, Malomvíz, Krassó, Mehádia.
8. *eximia* Kr. — Kárpátok, Fonácza, Praesba, Krassó, Szemenik, Mehádia, Resicza, Rumunyst.
9. *alpicola* Brancsik — Trencsén m., Kis-Kriván, Kárpátok, Rodnai havasok.
10. *Reitteri* Epph. — Horvátország.
11. *cuneiformis* Kr. — Királyhegy (Gömör).
12. *puellaris* Hampe — Horvátország.
- 12a. — var. *sudetica* Lockay — Trencsén, Kis-Kriván, Tátra, Kárpátok, Erdélyi havasok, Bucsecs (*L. bucsina* Ganglb. i-l.)
13. *flavicornis* Brancsik — Kárpátok, Erdélyi havasok.
14. *piceata* Rey — Mármaros.
- 14a. — var. *koronensis* Ganglb. — Rodnai havasok, Horvátország.
- 14b. — var. *abdominalis* Muls. — Mehádia, Kapella.

*

A felsorolt fajok meghatározására a következő táblázat szolgál:

1. Szemek kevésbé kicsinyek, átmérőjük oly hosszú vagy valamivel rövidebb mint a halántékok	2.
— Szemek kicsinyek, átmérőjük sokkal rövidebb mint a halántékok	6.

2. Potroh hátrafelé ki nem szélesbedő, a szárnyfedők az előtornál hosszabbak. Subg. *Leptusa* Kr. s. str. ... 3.
- A potroh hátrafelé többé kevésbé erősen kiszélesedő. A szárnyfedők az előtornál alig hosszabbak. Subg. *Pachygluta* Thoms. ... 5.
3. A szárnyfedők legalább egy harmaddal hosszabbak az előtornál ... 4.
- A szárnyfedők kissé hosszabbak az előtornál, sűrűn és durván szemecskézetten pontozottak. Hossza 1·5—2 mm. ... 1. *fuliginosa* Aubé.
4. A szárnyfedők körülbelül egy harmaddal hosszabbak az előtornál; az előtor oly széles vagy valamivel keskenyebb a szárnyfedőknél, a csápok végük felé gyengén megvastagodottak. A potroh a csúcs felé kevésbé fénylő, sűrűn pontozott; az elülső hátszelvek szurok-feketék, legfeljebb azok hátulsó széle vöröses. Hossza 2·5—3·2 mm. ... 2. *angusta* Aubé.
- A szárnyfedők felényivel hosszabbak és kissé szélesebbek az előtornál. Egészen fekete. Hossza 2—2·5 mm. ... 3. *haemorrhoidalis* Heer.
5. A fej finoman és gyéren pontozott, a szárnyfedők kissé sűrűbben pontozottak Hossza 2·3—2·5 mm.
- a) Teste fekete, előtora vörös ... 4. *ruficollis* Erichs.
- b) Teste sárgás-vörös, az utolsó előtti potrohszelve fekete. ... 4a. *var. Ludyi* Epph.
- A fej erősen és sűrűn pontozott, az előtor vörös. Hossza 2·5 mm. ... 5. *secreta* Bernh.
6. A szárnyfedők oly hosszúak vagy kissé rövidebbek mint az előtor, lábak rövidek, a potroh hátrafelé nem vagy alig szélesedő. Subg. *Pasilia* Rey. ... 7.
- A szárnyfedők legalább egy harmaddal rövidebbek az előtornál. *Pisalia* Rey. ... 8.
7. A fej durván és kevésbé sűrűn, az előtor finomabban, de erősebben és sűrűn pontozott. Hossza 2·8—3·2 mm. ... 6. *Bodemeyeri* Epph.
- A fej finoman vagy elmosódottan pontozott az előtor nagy, egy harmaddal szélesebb mint hosszú, szurokbarna vagy fekete, előtora és szárnyfedői finoman és kissé sűrűn szürke szőrösök. Hossza 2·8—3·2 mm. ... 7. *carpathica* Weise.
8. A fej durván vagy igen durván és többé kevésbé sűrűn pontozott ... 9.
- A fej finoman vagy igen finoman és többé-kevésbé gyéren vagy szétszórtan pontozott ... 11.
9. Az előtor hátulsó szögletei hegyes szögűek ... 10.
- Az előtor hátulsó szögletei tompák vagy kerekítettek, oldalai íveltek, hátrafelé keskenyedők; körülbelül egy harmaddal szélesebb mint hosszú. Hossza 2·3—2·5 mm. ... 10. *Reitteri* Epph.

10. A harmadik csápíz sokkal rövidebb a másodiknál, a szárnyfedők csúcsa a közepén tompa szögűen kimetszett. Teste nagy. Hossza 2·5 mm. *S. eximi* Kr.
- A harmadik csápíz sokkal rövidebb mint a második, a szárnyfedők hátulsó széle majdnem egyenesen lemetszett. Teste kisebb. Hossza 1·5—2. mm. *S. alpicola* Braucsik.
11. Az előtor hátrafelé nem keskenyedő, a fej az előtornál keskenyebb, a potroh hátrafelé csak kissé szélesbedett. Hossza 2·4 mm. *S. cuneiformis* Kr.
- Az előtor hátrafelé nem keskenyedő, a fej az előtornál nem vagy csak kissé keskenyebb, a potroh hátrafelé többé-kevésbé szélesbedett. 12.
12. A csápok hosszabbak, végük felé gyengén megvastagodtak, a harmadik csápíz nyújtott, oly hosszú vagy kissé rövidebb mint a második, a negyedik nem vagy kissé harántos 13.
- A csápok a végük felé erősen megvastagodtak, a harmadik csápíz rövid, felényivel rövidebb a másodiknál, a negyedik erősen harántos 14.
13. Szárnyfedők erősen szemcsézettek, előtor jól látható középbarázdával; teste domborúbb. Hossza 2—2·2. mm. *S. puellaris* Hampe
- Szárnyfedők finoman vagy igen finoman pontozottak, az előtor középbarázdája nem látható tisztán. A teste, különösen előtora elég lapos. Hossza 2—2·2. mm. *S. 12a. var. sudetica* Lock.
14. Az előtor eléggé fénylő, nem egészen felényivel szélesebb mint hosszú, oldalt hátrafelé egyenes vonalban keskenyedő. Hossza 1·6—1·8 mm. *S. flavicornis* Braucsik.
- Előtor homályos 15.
15. A szárnyfedők igen finoman pontozottak. Hossza 1·2 mm. *S. 14. piccata* Rey.
- A szárnyfedők szemcsézetten pontozottak 16.
16. A szárnyfedők finoman szemcsézetten pontozottak. Hossza. 1·2. mm. *S. 14a. var. koronensis* Ganglb.
- A szárnyfedők erősen szemcsézetten pontozottak. Hossza 1·2—1·5. mm. *S. var. abdominalis* Motsch.

*

2. *Enconnus Motschulskyi Sturm var. Kiesenwetteri* Kiesw. Magyarországon nem fordul elő, csak Krajnában és Görzben, a mi állatunk *var. rufescens* Ganglb. (*Kiesenwetteri* Reitt. nec Kiesw.)

3. A magyar bogárkatalogusban (Fauna Regni Hungariae. Coleoptera p. 115.) *Xylobius corticalis* Payk. név alatt szereplő állat nem más mint *X. alni* Bonv. Hazánkban azonban előfordul a *X. corticalis* Payk. is, a M. Nemzeti Muzeumban 2 példány van belőle, ezeket Biró Lajos gyűjtötte Ostrovica-nál.

4. Hazánkból a bogárkatalogusban (l. c. p. 175) a *Cortodera Muls.* Cerambycida-nemből 3 faj és 1 fajváltozat van felsorolva, nevezetesen a *C. humeralis Schall.* és *var. suturalis Fabr.*, *C. holosericea F.* és *C. Frivaldszkyi Kr.* Ezek közül a *C. Frivaldszkyi Kr.* (Deutsche Entom. Zeitschr. 1876. p. 344.) az ugyanott, de néhány oldallal előbbre leírt (p. 318.) *villosa Heyden*-nel azonos, tehát utóbbi név használandó. Újabban Maurice Pic foglalkozott a *Cortodera* nemmel³⁾ és közleményei szerint a *Cortodera* genusban következő pótlások eszközlendők, illetve faunánkba következő fajok illetve fajváltozatok veendőek fel: *C. flavimana Walll. ? var. nigrita Heyden* (Deutsch. Entom. Zeitschr. 1876. p. 318.) és *C. holosericea F. var. pilosa Pic* és *var. semitestacea Pic* hazánkból közelebbi termőhely nélkül; *C. Birnbacheri Pic* és *var. rubripes Pic* Horvátországból.

5. A *Cryptocephalus Schäfferi Schrnk.* nevű fajból, mely rendszeren kékes-zöld színű, csak a nőstények nagy szárnyfedőcsúcsi foltja sárga, a M. Nemzeti Muzeum gyűjteményében több egészen fekete példány van (némelyik részben kissé viola fényű). Ezen érdekes alakot, melyet Budapest környékén legelőször Pá vel János 1874 és 1875-ben és újabban Dr. Fodor János is gyűjtött, **var. hungaricus** névvel akarom jelölni.

Eperjes környékének Noctuidái.

Irta Dahlström Gyula.

III.

Hoporina croceago F. r. IX. 20—III. 30.

Orrhodia fragariae Esp. r. IX. 15. és átteelve IV. 10-ig, *erythrocephala* F. gy. és ab. *glabra* Hb. gy. IX. 15. és átteelve IV. 10-ig, *vau punctatum* Esp. gy. és *veronicae* Hb. r. (Husz). IX. 15—IV. 10, *vaccinii* L. k., ab. *spadicea* Hb. gy. és ab. *mixta* Esp. gy. IX. 25. és átteelve IV. 10-ig, *ligula* Esp. r., ab. *polita* Hb. r. és ab. *subspadicea* Dup. r. IX. 25—IV. 12, *rubiginea* F. gy. és ab. *unicolor* Stgr. r. IX. 25. és átteelve IV. 12-ig.

Scopelosoma satellitia L. k. IX. 2. és átteelve IV. 10-ig.

Scoliopteryx libatrix L. IX. 2. és átteelve IV. 10-ig.

Xylina semibrunnea Hw. i. r. IX. 10—X. 25, *socia* Rott. gy. IX. 15. és átteelve IV. 15-ig, *furcifera* Hufn. r. és *ornitopus*. Rott. gy. IX. 15. és átteelve IV. 15-ig.

³⁾ Feuille des Jeunes Naturalistes. Vol. 28. p. 77—80. & 110—117. (1898.) és Matériaux pour servir à l'étude des Longicornes. 3 Cahier. Lyon, 1900.